

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta práce – Hodnocení vedoucí/ho práce)

Práci předložil(a) student(ka): Barbora Kubová

Studijní zaměření: Předškolní a mimoškolní pedagogika, obor Učitelství pro mateřské školy

Název práce: Nadané dítě v MŠ

Oponent práce: PaedDr. Ivana Bečvářová, Ph.D.

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Marie Kocurová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Cílem bakalářské práce je analyzovat problém nadaných dětí v celé složitosti (z hlediska nadaného žáka, učitele i rodičů), neboť mu není podle slov autorky věnovaná dostatečná pozornost a inkluzivní vzdělávání je zaměřeno především na děti s různým typem postižení. S míněním autorky se shodují, neboť práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami zahrnuje nejen práci s dětmi s postižením, ale také s dětmi nadanými. Oceňuji téma jako velmi aktuální a přínosné pro pedagogickou praxi.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Obě části jsou dobře proporcionálně, obsahově i formálně propojeny.

V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy včetně historického kontextu dané problematiky. Pojem *nadání* je konfrontováno s pojmy *intelligence* a *talent*. Zmíněny jsou také projevy, potřeby a problémy nadaných dětí i jejich rodin, genderové nahlížení na problematiku, legislativa ke vzdělávání nadaných dětí. Autorka se dále věnuje rozvíjení potenciálu nadaných dětí, způsobům komunikace.

Připomínky mám k celku *1.8.3 Integrace a inkluze*, v němž autorka popisuje pojmy *integrace* a *segregace*, přičemž pojem *inkluze* je dále zaměňován s *integrací*. V rámci obhajoby prosím o vysvětlení těchto pojmů. V souvislosti s inkluzí se pisatelka dopouští terminologických prohřešků (*handicapované děti* – s. 28, 31, 45, 49, 64). Autorka pracuje s dostatečným množstvím odborné literatury, porovnává různé zdroje a úhly pohledu.

Empirická část obsahuje cíle výzkumného šetření, výzkumné otázky, výběr výzkumného vzorku, využití výzkumné metody, organizaci výzkumu. Následují kazuistiky tří respondentů, vyhodnocení analýzy dat, pracovních listů, vyhodnocení výzkumu a závěr.

Cílem výzkumného šetření je podle autorky *odhalit nadání u nadaných dětí v MŠ a zjistit socializace do běžné třídy* (spíše *odhalit projevy nadání a zjistit podmínky či způsoby socializace - formulace*). U první výzkumné otázky doporučuji neslučovat dvě otázky do jedné (*Jaké jsou projevy chování nadaného dítěte a komplikuje nadání dítěti socializaci v běžné MŠ?*), tj. neptat se na dvě věci najednou.

Vyhledávání nadaných dětí probíhalo díky pandemii COVID-19 v kruhu známých, rodiny a povinné školní praxe. Autorka si sympaticky a pokorně uvědomuje, že odhalit nadání dítěte v latentní fázi je obtížné, neboť nadání jedinci nevykazují žádnou společnou sadu charakteristik, která by byla přesně vymezena.

Studentka vhodně zvolila kvalitativní výzkum, sběr dat uskutečnila prostřednictvím strukturovaných rozhovorů s otevřenými otázkami, které pokládala učitelům MŠ a rodičům nadaných dětí, následně jej nahrávala a vytvořila textový přepis. Druhou metodou bylo pozorování, přičemž zápis reakcí dětí při práci s pracovními listy byl zaznamenáván do záznamových archů (předpokládám). Z formulace v práci toto není jednoznačně patrné. Oceňuji využití kazuistik pro východiska práce a ucelení představy autorky i čtenáře.

Stavbu rozhovoru pro rodiče i učitelky MŠ doporučuji nezařazovat do práce samotné, ale vložit do příloh. Některé otázky pro rodiče jsou konstruovány zbytečně složitě, někdy i stylisticky nesmyslně (viz. ot. č. 2 *Myslíte si, že projevy nadání vašeho dítěte jsou jen z důvodu vhodného a podnětného prostředí pro jeho vývoj a času z vaší strany dítěti věnovanému nebo je u dítěte nadání i v jeho genetické části?*). Ve struktuře otázek se objevují mnohdy dva dotazy v jedné otázce. Doporučuji autorce stručnou a jasnou formulaci s ohledem na cíle výzkumu. V rozhovoru s rodiči nelze využívat odbornou terminologii.

V kapitole 2.8.2 *Analýza rozhovorů zodpovězených rodiči* a v kapitole 2.8.3 *Analýza rozhovorů zodpovězených pedagogy* se autorka chvályhodně snaží o shrnutí a porovnání výpovědí respondentů, oceňuji analyzující komentář i vyhodnocení výzkumu. Závěr práce stručně shrnuje výsledky výzkumu problematiky nadaných dětí.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Předložená práce je přehledně formálně strukturována, kapitoly jsou logicky uspořádány a číslovány, obsah přehledný. Jednotlivé celky v rámci kapitol by mohly být možná lépe stylisticky provázány. Práce vykazuje drobné formální nedostatky a stylistické neobratnosti (*Jelikož se bavíme o nadaných dětech, je vhodné vysvětlit – s. 6....bavíme se o dětech předškolního věku – s. 11..., pokud se bavíme o nadaném dítěti – s. 23, pro inteligenci existuje velká spousta definic – s. 6, rozumíme pro pojem *inteligence*).* Autorka odkazuje na použitou i citovanou literaturu v odpovídajících mezích této kvalifikační práce, bibliografické údaje v seznamu použité literatury mají drobné formální nedostatky. Ty také spatřuji v těchto citacích (např. *Definice – „Soubor schopností umožňujících dosáhnout nadprůměrné výkony“, inteligence je definována jako „obecná schopnost lidí používat rozum: přemýšlet, řešit problémy, přizpůsobovat se životním podmínkám“ (prof. Tomáš Urbánek, ředitel Psychologického ústavu AV ČR“ (Stehlíková, 2018, s. 24). - s. 5, 6, 7, ...velice zajímavá teorie je dle S. Winebrennerové... nevíme, odkud se zdroj vzal, není uveden v seznamu literatury nebo zda jde o sekundární zdroj aj.).*

Také členění textu v odstavcích nemá mnohdy opodstatnění a tabulka je bez číselného označení. Práce je bez závažných gramatických chyb, vykazuje však některé terminologické nedostatky (*ve školkách – s.13, s.28, malé děti – s. 14, neskutečná paměť – s. 14, handicapované děti – s. 28, 31, 45, 49, 64*). Doporučuji autorce oprostít se od citově zabarvených slov a pregnančněji popsat daný jev.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Bakalářská práce odpovídá požadovaným normám těchto kvalifikačních prací. Opírá se o relevantní zdroje, odbornou literaturu i vlastní empirii. Předložená práce je přehledně strukturována, logicky vystavěna a formálně dobře zpracována s drobnými terminologickými, stylistickými či gramatickými nedostatky. Obsahuje teoretickou i praktickou část, které jsou proporcionálně vyvážené. Za hlavní přínos práce považuji snahu analyzovat projevy nadaných dětí v předškolním vzdělávání a poskytnout tyto poznatky pro zpětnou reflexi pedagogické praxe.

Bakalářskou práci považuji za velmi zdařilou a doporučuji k obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- V úvodu své práce (s. 3) mluvíte o *správné spolupráci s rodinou* nadaných dětí. Jak si ji představujete?
- Specifikujte, prosím, kdo je „malým“ dítětem, jaký je to věk? Jde o správné terminologické použití slova? (viz s.14)
- Na s. 14 dále uvádíte, že...*nadané děti se dokáží dlouho soustředit na jednu činnost*. Jak dlouho to tedy je? Porovnejte délku soustředění dětí běžné populace předškolního věku a dětí nadaných v preprimárním vzdělávání.
- Vysvětlete pojmy *integrace* a *inkluze*. Jde o synonyma, jak uvádíte v práci?
- Vysvětlete pojmy „handicap“ (využívá se?), dítě s postižením, dítě se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Setkala jste se s nadaným dítětem? Jak se projevovalo?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

velmi dobře

V Prachaticích, 8.9.2021

PODPIS:

PaedDr. Ivana Bečvářová, Ph.D.